

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA
Broj: 127 0 Rs 079015 22 Rs
Banovići, 18.07.2023. godine

Općinski sud u Banovićima, sudija Damir Dautović, u pravnoj stvari tužitelja E.Č., iz B., ... , S.B., iz B., ..., A.Č. iz B., ..., N.K., iz B., ... i M.R., iz B., ..., koje zastupaju punomoćnici Konjić Rifat, Konjić Nihad, Konjić Kabil Zinaida, advokati iz Zajedničke advokatske kancelarije, iz Tuzle, ulica Mirze Delibašića broj 2 i Alagić Indira, advokat iz Tuzle, ulica Mirze Delibašića broj 2, protiv tuženog Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d., ulica Armije BiH broj 52, kojeg zastupa punomoćnik M.H., radnik tuženog, radi isplate razlike naknade plaće, vrijednost spora 22.100,00 KM, dana 17.07.2023. godine, u prisustvu punomoćnika tužitelja Alagić Indire i punomoćnika tuženog, zaključio je glavnu raspravu, a dana 18.07.2023. godine, donio je

PRESUDU

Odbija se zahtjev tužitelja E.Č., za obavezivanje tuženog da mu za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike manje isplaćenih plaća, isplati iznos od 373,66 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2022. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja E.Č., za obavezivanje tuženog da Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, u korist tužitelja, za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, isplati iznos od 124,55 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja S.B., za obavezivanje tuženog da mu za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike manje isplaćenih plaća, isplati iznos od 186,00 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2022. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja S.B., za obavezivanje tuženog da Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, u korist tužitelja, za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, isplati iznos od 62,00 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja A.Č., za obavezivanje tuženog da mu za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike manje isplaćenih plaća, isplati iznos od 500,15 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2022.

godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja A.Č., za obavezivanje tuženog da Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, u korist tužitelja, za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, isplati iznos od 166,72 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja N.K., za obavezivanje tuženog da mu za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike manje isplaćenih plaća, isplati iznos od 388,84 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2022. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja N.K., za obavezivanje tuženog da Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, u korist tužitelja, za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, isplati iznos od 129,61 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja M.R., za obavezivanje tuženog da mu za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike manje isplaćenih plaća, isplati iznos od 356,84 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2022. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja M.R., za obavezivanje tuženog da Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, u korist tužitelja, za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, na ime razlike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, isplati iznos od 118,95 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 2.777,20 KM.

Obavezuju se tužitelji da tuženom naknade troškova postupka u iznosu od 250,00 KM, u roku do 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Obrazloženje

Tužitelji označeni u tužbi pod rednim brojevima od 1 do 30, su 01.09.2022. godine podnijeli tužbu protiv tuženog, radi isplate razlike plaća. U tužbi navode da su sa tuženim zaključili Ugovor o radu, te se pozivaju na odredbu člana 78. stav 1. Zakona o radu F BiH, koja se odnosi na najnižu plaću. Odredbama člana 47. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 17/20, u nastavku Kolektivni ugovor), propisano je da najniža neto satnica ne može biti manja od 2,70 KM, sa tim da će se procentualno povećanje neto satnice između 2,50 KM i 2,70 KM, primjenjivati i u rudnicima u kojima je u momentu stupanja na snagu

Kolektivnog ugovora u primjeni veća neto satnica od 2,70 KM. Pravilnom primjenom odredbe člana 47. Kolektivnog ugovora, tuženi je bio dužan tužiteljima obračunavati veće minimalne satnice iz razloga što je u vrijeme prije stupanja na snagu Kolektivnog ugovora na nivou tuženog dostignuta satnica bila 3,04 KM, s tim da je bilo odstupanja između organizacionih jedinica, koja su vidljiva na platnim listama. Naime, plaća je isplaćivana množenjem najniže satnice utvrđene po važećem kolektivnom ugovoru sa koeficijentom složenosti radnog mjesta i koeficijenta korekcije za svaku organizacionu jedinicu, odnosno za svakog tužitelja, s tim što je koeficijent korekcije isti za sve radnike u okviru jedne organizacione jedinice. Smatraju da je tuženi pravilnim tumačenjem odredbe člana 47. Kolektivnog ugovora, prilikom obračuna i isplate plaće, kao najnižu neto satnicu morao koristiti dostignutu satnicu prije stupanja na snagu Kolektivnog ugovora, uvećanu za 8 % i tako dobivenu najnižu neto satnicu, množenjem sa koeficijentom složenosti radnog mjesta, izvršiti obračun i isplatu plaće. Tuženi je postupio protivno odredbama Zakona o radu F BiH i odredbama Kolektivnog ugovora, odnosno nepravilno i nezakonito je obračunavao plaće tužiteljima. Nakon izvedenih dokaza tužitelji su opredijelili tužbeni zahtjev potražujući razliku plaće za period od 01.03.2020. godine do 31.12.2022. godine, u iznosima kako je navedeno u izreci presude, sa zakonskom zateznom kamatom i pripadajućim doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje na manje obračunatu i isplaćenu plaću.

U odgovoru na tužbu od 05.12.2022. godine i tokom postupka, tuženi ističe da je tužba neuredna, jer ne sadrži elemente propisane odredbama člana 53. stav 2. tačka 3. i 4. Zakona o parničnom postupku, te se iz same tužbe ne može zaključiti o osnovanosti niti visini tužbenog zahtjeva. Do momenta stupanja na snagu Kolektivnog ugovora, odnosno do 01.03.2020. godine, tuženi je pri obračunu i isplati plaće primjenjivao najnižu neto satnicu od 2,50 KM, u skladu sa odredbama člana 47. do tada važećeg Granskog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u F BiH („Službene novine“ broj: 97/17) i Sporazumom o nastavku primjene Kolektivnog ugovora broj: 01-34-1823/19 od 23.10.2019. godine, koja satnica je bila propisana i članom 86. Pravilnika o radu tuženog broj:1689/19 od 01.02.2019. godine. Najnižu neto satnicu u iznosu od 2,50 KM, tuženi je primjenjivao se do stupanja na snagu Kolektivnog ugovora iz 2020. godine, kojim je u članu 47. propisano da najniža neto satnica ne može biti manja od 2,70 KM. Postupajući u skladu sa članom 83. Kolektivnog ugovora, tuženi je donio Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu broj: 7496/20 od 14.05.2020. godine, te je u članu 3. utvrdio primjenu najniže neto satnice od 2,70 KM. Povećanjem najniže neto satnice sa 2,50 KM na 2,70 KM, te obračunom i isplatom plaće u skladu sa navedenim povećanjem, u cijelosti je ispoštovao navedenu odredbu Kolektivnog ugovora. U platnim listama tužitelja prikazan je iznos ukupne satnice koji predstavlja proizvod najniže neto satnice i koeficijenta složenosti radnih mjesta (koji su utvrđeni Pravilnikom o radu i ugovorima o radu), iz kojih proizlazi da je tuženi, zaključno sa februarom 2022. godine, primjenjivao najnižu neto satnicu u iznosu od 2,50 KM, a od marta 2020. godine najnižu neto satnicu u iznosu od 2,70 KM. Poziva se na odredbe Zakona o radu, Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu sa izmjenama i dopunama koje regulišu plaću. Odredbama člana 87. Pravilnika o radu broj: 1689/19, od 01.02.2019. godine, propisano je da se osnovna plaća radnika utvrđuje na osnovu: mjesečnog fonda ostvarenih sati rada, vrijednosti najniže neto satnice i koeficijenta složenosti radnog mjesta, a odredbama člana 95., propisano je da se obračun mjesečne plaće vrši u dvije faze, u prvoj se utvrđuje osnovica za korekciju po obračunskim jedinicama i za Društvo u cjelini, a u drugoj se

utvrđuje raspoloživa masa sredstava po obračunskim jedinicama, na način propisan članom 96. Mjesečna plaća se, u skladu sa odredbama člana 101. navedenog Pravilnika, sastoji od: osnovne plaće radnog mjesta na kojem radnik radi, povećanja osnovne plaće po osnovu rezultata rada radnika (izvršenje norme i ocjene rezultata rada) i po osnovu ukupnog poslovnog rezultata Društva (korekcija), dodatka na plaću po osnovu noćnog rada i prekovremenog rada, te rada na dane državnih praznika i na Dan rudara i dodatka za radni staž. Iz navedenog proizlazi da je tuženi primijenio sve elemente za obračun osnovne plaće propisane Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu (mjesečni fond sati, vrijednost radnog sata i koeficijent složenosti radnog mjesta) i u cijelosti ispunio obaveze u pogledu obračuna i isplate plaće. Pored navedenog, tuženi je članom 101. Pravilnika o radu, propisao i mogućnost povećanja osnovne plaće u zavisnosti od ukupno ostvarenog poslovnog rezultata društva (korekcija), te je njenom primjenom tužiteljima, kao i svim radnicima, u utuženom periodu osigurao isplate plaća u većim iznosima od onih koji im pripadaju na ime osnovne plaće propisane Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu, što je vidljivo u platnim listama u kojima je korekcija posebno iskazana. Imajući u vidu navedeno nejasno je šta tužitelji potražuju, te kako su došli do podatka o navodno „dostignutoj satnici od 3,04 KM“. Odredba člana 47. Kolektivnog ugovora, na koju se pozivaju tužitelji, tretira samo iznos najniže neto satnice i iznos njenog povećanja, a ni Kolektivni ugovor ne propisuje mogućnost kumuliranja visine najniže neto satnice sa eventualnim drugim obračunskim elementima plaće. Koeficijent korekcije, koji je varijabilan i zavisi od ostvarenog poslovnog rezultata tuženog, primjenjuje se po općem aktu tuženog i to kao jedan od obračunskih elemenata cjelokupne mjesečne plaće, a ne na utvrđenu, propisanu i obračunatu satnicu. Dakle, nije dopušteno kombinovanje i kumuliranje dva potpuno zasebna elementa obračuna, od kojih je jedan (satnica) element osnovne, a drugi (korekcija) mjesečne plaće. Načinom obračuna koji su tužitelji, u tužbi postavili, kao zadatak vještaka, došlo bi do primjedbe različitih najnižih satnica po organizacionim jedinicama Društva, čime bi se prekršile odredbe Kolektivnog ugovora, jer u članu 47. nije navedeno više najnižih satnica, niti pojam dostignuta satnica, nego najniža neto satnica u primjeni. Imajući u vidu navedeno, predlaže sudu da odbije tužbeni zahtjev.

Rješenjem Općinskog suda u Banovićima broj 127 0 Rs 079015 22 Rs od 27.03.2023. godine, razdvojen je parnični postupak u odnosu na ostale tužitelje, u skladu sa odredbama člana 83. stav 2. i 3. Zakona o parničnom postupku.

Na ročištu za glavnu raspravu izvedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: [...]. Izveden je dokaz vještačenjem po sudskom vještaku ekonomske struke Nuhanović Emiru, pa je sud ocjenom izvedenih dokaza, u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u nastavku: ZPP), odlučio kao u izreci presude.

Među strankama nije sporno da su tužitelji radnici tuženog, te da im je tuženi u utuženom periodu obračunavao i isplaćivao plaću, što proizlazi i iz izvedenih dokaza.

Sporno je da li je tuženi tužiteljima pravilno obračunavao i isplaćivao plaće, u skladu sa odredbama Zakona o radu, odredbom člana 47. Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, kao i pripadajuće doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Odredbama člana 75. stav 1. Zakona o radu („Službene novine F BiH“, broj: 26/16, 89/18, 23/20, 49/21 i 44/22, u nastavku ZoR) i člana 43. stav 1. Kolektivnog ugovora, propisano je da se plaća radnika utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Plaća za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, u skladu sa stavom 2. navedenog člana ZoR, sastoji se od osnovne plaće; dijela plaće za radni učinak, ukoliko je isti ostvaren i uvećane plaće iz člana 76. ZoR (otežani uvjeti rada, prekovremeni rad i noćni rad, te za rad na dan sedmičnog odmora, praznika ili nekog drugog dana za koji je zakonom određeno da se ne radi). Elementi za određivanje osnovne plaće i dijela plaće po osnovu radnog učinka, u skladu sa stavom 3. člana 75. ZoR, utvrđuju se kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

Odredbama člana 45. Kolektivnog ugovora i člana 15. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu, od 03.06.2019. godine (u nastavku Pravilnik o radu), plaća za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, sastoji se od: 1. osnovne plaće, 2. dijela plaće za radni učinak i 3. uvećane plaće.

Osnovna plaća je novčani iznos koji je poslodavac dužan isplatiti radniku za rad sa punim radnim vremenom i normalnim uvjetima rada za odgovarajući posao u skladu sa Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu, od 01.02.2019. godine, što je definisano odredbama člana 46. stav 1. Kolektivnog ugovora i članom 87. stav 1. Pravilnika o radu.

Osnovna plaća radnika, u skladu sa članom 46. stav 2. Kolektivnog ugovora, utvrđuje se na osnovu: 1. mjesečnog fonda ostvarenih sati rada, 2. vrijednosti radnog sata i 3. koeficijenta posla radnog mjesta.

Najniža neto satnica, u skladu sa odredbama člana 47. Kolektivnog ugovora, ne može biti manja od 2,70 KM, s tim da će se procentualno povećanje neto satnice između 2,50 KM i 2,70 KM (od 8%), primjenjivati i u rudnicima u kojima je u momentu stupanja na snagu Kolektivnog ugovora u primjeni veća neto satnica od 2,70 KM.

Kolektivni ugovor, u skladu sa članom 83. stav 1., primjenjuje se od 01.03.2020. godine.

Mjesečna plaća, u skladu sa odredbama člana 101. Pravilnika o radu, sastoji se od: 1. osnovne plaće radnog mjesta na kojem radnik radi, 2. povećanja osnovne plaće po osnovu rezultata rada radnika (izvršenje norme i ocjene rezultata rada) i po osnovu ukupno poslovnog rezultata Društva (korekcija), 3. dodataka na plaću po osnovu noćnog rada i prekovremenog rada, te rada na dane državnih praznika i na Dan rudara i 4. dodatka za radni staž.

Članom 86. Pravilnika o radu, propisano je da najniža neto satnica iznosi 2,50 KM, a članom 3. Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu od 14.05.2020. godine, koji je stupio na snagu nakon 01.03.2020. godine, kao dana primjene Kolektivnog ugovora, izmijenjen je član 86. Pravilnika o radu, tako što je propisano da najniža neto satnica ne može biti manja od 2,70 KM.

Ugovorima o radu na neodređeno vrijeme, zaključenim između tužitelja i tuženog, u članu 7., propisano je da se osnovna plaća za rad sa punim radnim vremenom utvrđuje na

osnovu: mjesečnog fonda ostvarenih sati rada, vrijednosti najniže neto satnice i koeficijenta složenosti radnog mjesta.

Prema nalazu i mišljenju vještaka od 04.07.2023. godine i ispravke nalaza u odnosu na tužitelja S.B., od 17.07.2023. godine, tuženi je tužitelju E.Č. [...].

Tužitelju S.B., tuženi je [...].

Tužitelju A.Č., tuženi je [...].

Tužitelju N.K., tuženi je [...].

Tužitelju M.R., tuženi je [...].

Nalaz i mišljenje vještaka sud je u obračunskom dijelu prihvatio objektivnim, jasnim i potpunim, jer je odgovorio postavljenom predmetu i obimu vještačenja, a na temelju relevantne dokumentacije. Naime, vještak je primijenio sve relevantne parametre za obračun plaća, propisane Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.

Iz nalaza i mišljenja vještaka (tabelarni pregled) i platnih listi za februar i mart 2020. godine, utvrđeno je da je tuženi zaključno sa februarom 2020. godine, primjenjivao neto satnicu od 2,50 KM, a od marta 2020. godine, neto satnicu od 2,70 KM, te da je ukupna satnica proizvod najniže neto satnice propisane važećim Kolektivnim ugovor i Pravilnikom o radu, koja je do marta 2020. godine iznosila 2,50 KM, a od 01.03.2020. godine, 2,70 KM i koeficijenta posla radnog mjesta, koji su utvrđeni Pravilnikom o radu i Ugovorima o radu tužitelja.

Dakle, u momentu stupanja na snagu Kolektivnog ugovora, kod tuženog je u primjeni bila neto satnica od 2,50 KM, a ne 3,04 KM, kako neosnovano tvrde tužitelji, pa ne postoji osnov za, kako tužitelji navode, povećanje dostignute satnice za 8%, u smislu odredbe člana 47. Kolektivnog ugovora.

Korekcija, koju tuženi procentualno prikazuje u platnim listama i koju je vještak prikazao u tabelarnom dijelu nalaza i mišljenja, predstavlja povećanje plaće po osnovu rezultata rada radnika (izvršenje norme i ocjene rezultata rada) i po osnovu ukupnog poslovnog rezultata Društva, te je sastavni dio mjesečne plaće, u skladu sa članom 101. Pravilnika o radu. Korekcija je varijabilna, što je vidljivo iz nalaza i mišljenja vještaka, jer zavisi od rezultata rada radnika i poslovnog rezultata tuženog, te nije element osnovne plaće niti satnice.

Imajući u vidu primjenu korekcije, pojavljuju se negativne razlike za pojedine mjesece prikazane u tabelama nalaza i mišljenja, u ukupnim iznosima navedenim u izreci presude. Dakle, negativne razlike nisu nastale zbog neprimjenjivanja ili nepravilne primjene najniže neto satnice iz člana 47. Kolektivnog ugovora, kako to tužitelji tvrde, nego zbog primjene korekcije, koja nije element osnovne plaće niti satnice, kako je to usmeno pojasnio vještak zbog čega je odlučeno kao u izreci presude.

Budući da su odbijeni zahtjevi za isplatu razlike plaće, odbijeni su i zahtjevi za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Sud nije prihvatio prigovore tuženog da je tužba neuredna iz razloga što sadrži dovoljno činjenica koje omogućavaju individualizaciju tužbenog zahtjeva, koji je dovoljno određen da bi se tuženi mogao izjasniti u postupku. Pored toga, stranke imaju mogućnost da, u skladu sa članom 77. ZPP, najkasnije na pripremnom ročištu iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i predlože dokaze koje žele izvesti u toku postupka.

S obzirom da je sud odbio tužbeni zahtjev iz prethodno navedenih razloga, nije obrazlagao ostale navode i prigovore tuženog.

Odluku o troškovima postupka sud je donio na osnovu člana 383., 384., 386. stav 1., 387. i 396. ZPP, člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine F BiH“, broj 22/04 i 24/04), te je odbio zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka koji se sastoje od nagrade advokatu za sastav tužbe, zastupanje na pripremnom ročištu i ročištu za glavnu raspravu u iznosima od po 842,40 KM, sa uračunatim PDV, te troškova izvođenja dokaza vještačenjem u iznosu od 250,00 KM.

Kako su tužitelji izgubili parnicu, obavezani su da tuženom naknade troškove postupka u iznosu od 250,00 KM.

Sudija
Damir Dautović

Pouka o pravnom lijeku: Protiv presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli, putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranku.